

2011-Cİ İL ÜÇÜN ƏSAS QRANT MÜSABİQƏSİ (EIF-2011-1(3)) ÇƏRÇİVƏSİNDƏ YERİNƏ YETİRİLMİŞ LAYİHƏ ÜZRƏ ELMİ NƏŞRLƏR VƏ ƏSAS ELMİ NƏTİCƏLƏR


Tədqiqatın əsas məsələlərindən biri məhz Azərbaycan üzrə ən perspektivli yanar şist və təbii bitum yataq və təzahürlərinin ayrılması idi ki, bu da tədqiqat kompleks yanaşma ilə həyata keçirilmiş, bir-birinə yaxın və gələcək istismar üçün əlverişli olan yataqların geoloji quruluşu və ən əsası geokimyəvi göstəriciləri nəzərə alınmışdır.


Layihə çərçivəsində müəyyən olunmuşdur ki, Azərbaycanda neft və qazla yanaşı, qeyri-ənənəvi karbohidrogen resurslarının böyük potensialı vardır. Bunlardan yanar şistlər və təbii bitumlar proqnoz resurslarına və istifadə perspektivlərinə görə daha əhəmiyyətli hesab olunurlar.

Layihə çərçivəsində aparılan tədqiqatlar nəticəsində aşağıdakı elmi və təcrübi əhəmiyyət kəsb edən məlumatlar alınmışdır.

Əldə olunan elmi nəticələr yeniliyi baxımdan çox aktualdır və tədqiqatın məsələlərini tam əhatə edir:

- Azərbaycan üzrə yeni və ən perspektivli təbii bitum və yanar şist yataq və təzahürləri öz geoloji və geokimyəvi səciyyələrinə görə kompleks tədqiqatlar əsasında ayrılmış və onların gələcək istifadə istiqamətləri müəyyənləşdirilmişdir.
- Aparılmış geokimyəvi tədqiqatlar nəticəsində təbii bitum və yanar şist nümunələrində üzvi maddə miqdarının orta hesabla 27%-dən çox olduğu təsdiqlənmiş və ayrı-ayrı yataq və təzahürlər üzrə geokimyəvi olaraq, onların istilik törətmə qabiliyyətləri, karbohidrogen potensialları, küllülük dərəcəsi, koks və yarım koks məhsullarının miqdarı müəyyənləşdirilmişdir. Aşkar olunan mikroelementlər üçün konsentrasiya cərgə göstərilmişdir.
- Geokimyəvi göstəricilərinə görə ayrı-ayrı sahədən götürülmüş yanar şistlərin genetik xüsusiyyətləri də araşdırılmışdır.
- Qobustan rayonunda böyük perspektiv vəd edən yeni yataq və təzahürlər də tərəfimizdən müəyyənləşdirilmişdir.
- Tədqiqat gedişində ən çox maraq kəsb edən və yüksək kerogen tərkibli yanar şistlərin kompleks geokimyəvi xüsusiyyətləri öyrənilmiş və alınan nəticələrə görə istismar profilləri qeyd olunmuşdur.
- Geoloji və geokimyəvi tədqiqatlar nəticəsində Azərbaycan üçün qeyri-ənənəvi sayılan təbii bitum və yanar şistlərin mümkün istifadə sahələri təklif edilmişdir.
- Azərbaycan yanar şist və təbii bitumlarının istifadəsində kompleks tədqiqatların nəticələri və dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla Estoniya model ölkə kimi qiymətləndirilmiş və gələcəkdə onların təcrübəsindən istifadə edilməsi tövsiyə edilmişdir.

№	Nəşr haqqında məlumat (Məqalələr)	Tam mətn
1	<p>Məqalənin adı: Некоторые новые данные геохимических исследований горючих сланцев Азербайджана</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Аббасов О., Мамедова А., Гусейнов А., Балогланов Э.</p> <p>Nəşrin adı: Геология, геофизика и разработка нефтяных и газовых месторождений, 2013, №2, с.32-35</p> <p>E-link: https://elibrary.ru/item.asp?id=18807605</p> <p>DOI: -</p> <p>İndekslənmə: -</p> <p>İF: -</p>	(-) 

2	<p>Məqalənin adı: Изучение битумов Азербайджана</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Бабаев Ф., Аббасов О., Мамедова А., Гусейнов А.</p> <p>Nəşrin adı: Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук, Геолого-минералогические науки, 2013, №7 (1), с.40-42</p> <p>E-link: https://elibrary.ru/item.asp?id=20280790</p> <p>DOI: -</p> <p>İndekslənmə: -</p> <p>İF: -</p>	
Nəşr haqqında məlumat (Konfrans materialları)		
1	<p>Məqalənin adı: Горючие сланцы и битумы Азербайджана (геохимия и перспективы их использования)</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Бабаев Ф., Аббасов О., Мамедова А., Гусейнов А.</p> <p>Nəşrin adı: Рассохинские чтения, Материалы международного семинара, Ухта, 8-9 февраля 2013, Часть 1, с.41-45</p>	